

Dr. Jakab László

A REPÜLŐCSAPATOK VEGYIVÉDELMI BIZTOSÍTÁSÁNAK HATÉKONYSÁGA

Az anyag Dr. Jakab László alezredes: A repülőcsapatok vegyivédelmi biztosítása című egyetemi doktori értekezése negyedik fejezetének főbb megállapításait tartalmazza, kiegészítve a vitaanyaggal és az azóta eltelt időszakban kutatott kérdések újraértékelt megállapításaival.

A hatékonyság mint a hadtudomány egyik kutatási tárgya, a Magyar Honvédség jelenleg folyó haderőreformjának végrehajtásakor egyik frekvenciát területté vált. Az egyre szűkülő emberi erőforrások és meglévő előregedett technikai eszközök csak maximális hatékonysággal történő felhasználása esetén képesek az adott egységek, alegységek a feladatainak végrehajtására.

Az irodalmak és a különböző kandidátusi és egyetemi doktori disszertációk vizsgálatakor kiderül, hogy a szerzők alapvetően a különböző fegyverzettechnikai eszközök hatékonyságát elemezték, illetve a harcvesztésképesség hatékonyságát vizsgálták - de önállóan hadműveleti / harc / biztosítás keretén belül a vegyivédelmi biztosítás hatékonysága még nem került vizsgálatra.

Ha megvizsgáljuk a repülőcsapatok vegyivédelmi biztosítását akkor különböző mennyiségi /erők, eszközök, kiképzettségi szint, technikai jellemzők, feladat végrehajtás intenzitása, stb./ és minőségi /harci tapasztalat, pszichikai állapot, erők, eszközök minősége, a vezetéssel szemben támasztott követelmények megvalósulása, stb./ jellemzőket tárhatunk fel - amelyek befolyással vannak a hatékonyságra. Ezért célszerű vizsgálni a repülőcsapatoknál a vegyivédelmi biztosítás hatékonyságát.

A repülőcsapatok vegyvédelmi biztosítása
hatékonysága elméletének lényege és tartalma

Az elmélet során tisztézni kell a vizsgáldás / tanulmányozás / tárgyat és célját.

A vizsgáldás / tanulmányozás / tárgya: a repülőcsapatok vegyvédelmi biztosítása.

A vizsgáldás / tanulmányozás/ célja: a repülőcsapatok vegyvédelmi biztosításának hatékonysága.

Az elméleti kutatás szükségessége abból a tényből fakad, hogy a repülőcsapatok vegyvédelmi biztosítási rendszerén belül, annak hatékonyságából eredő változások megváltoztatják a repülőcsapatok harctevékenységei végrehajtásának feltételeit. /Vegyisugárszennyezett légtérben, tüzek körzetében kell feladatot végrehajtani./

A repülőcsapatok vegyvédelmi biztosítása hatékonyságának elmélete vizsgálja /tanulmányozza/ a repülőcsapatok vegyvédelmi biztosítása állóképességének a repülőcsapatok vegyvédelmi biztosítása kimenetelére történő átalakulási folyamatok törvényszerűségeit és a megvalósult vegyvédelmi biztosítási állóképességből a maximális kimenetelhez való eljutást. A harcöbztosítási tevékenység hatékonyságának elmélete logikai és matematikai alapot ad a harcbiztosítási tevékenység hatékonyságának értékelésére és a harcbiztosításra vonatkozó optimális elhatározás meghozatalára. Ezért a repülőcsapatok vegyvédelmi biztosítása hatékonyságának elmélete a repülőcsapatok harcászatahoz, alkalmazhatósága szerint pedig a vezetés elméletéhez tartozik.

Általános feladat: az elméleti alap megteremtése és ez alapján gyakorlati ajánlások kidolgozása a repülőcsapatok vegyvédelmi biztosítása hatékonyságának növelésére.

Részfeladatok: a repülőcsapatok vegyivédelmi biztosítása jellemzően minőségi és mennyiségi mutatóinak kidolgozása, a különböző tényezők feltárása, amelyektől a repülőcsapatok vegyivédelmi biztosítása hatékonysága függ, a repülőcsapatok vegyivédelmi biztosítása állóképességének a vegyivédelmi biztosítás kimenetelére történő átalakulásának vizsgálata, a repülőcsapatok vegyivédelmi biztosítása hatékonyságának meghatározása, a hatékonyság növelése lehetőségeinek megkeresése.

A repülőcsapatok vegyivédelmi biztosítása hatékonyságának meghatározásához, elméletének megalkotásához szükséges különböző új kategóriák, illetve fogalmak megalkotása és vizsgálata.

A repülőcsapatok vegyivédelmi biztosításának állóképessége.

A repülőcsapatok vegyivédelmi biztosításának állóképessége /A/ olyan kategória, amely kifejezi a vegyivédelmi biztosítás állapotát és a vegyivédelmi biztosítás feladatainak végrehajtási képességét. A repülőcsapatok vegyivédelmi biztosításának állóképessége a következő összetevőkből áll:

- a vegyivédelmi biztosítást közvetlenül folytató szak- és nem szakerőkből, eszközökből, vegyivédelmi anyagokból,
- a vegyivédelmi biztosítási feladatok egyéb feltételeit biztosító erőkből, eszközökből, anyagokból / hadtáp, gépjárműtechnika/,
- a vegyivédelmi biztosítás vezetését megvalósító erőkből és eszközökből.

A repülőcsapatok vegyivédelmi biztosításának állóképességét meghatározza:

- a személyi állomány mennyisége / teljesen vagy hiányosan felöltött/, szakmai, általános katonai kiképzésének színvonala, pszichikai állapota, fizikai állapota, vezetéselméleti ismerete és gyakorlati tapasztalata,

A pszichikai, fizikai állapot és a gyakorlati tapasztalat nem fejezhető ki mennyiségi értékekkel, csak minőségivel. A többi mérhető és értékelhető közvetlenül. / anyagfogyás, létszámváltozás, stb./

A repülőcsapatok vegyivédelmi biztosítása állóképessége mennyiségi meghatározása csak az összes elem értékelése alapján a megfelelő jellemzők összességével valósítható meg.

A repülőcsapatok vegyivédelmi biztosítása
állóképességnek jellemzői.

A vegyivédelmi biztosítás lehetőségei /H/: a vegyivédelmi biztosítási feladatok mennyiségi jellemzőkkel kifejezett várható kimenetelei alkotják a vegyivédelmi biztosítás állóképessége fő összetevőjének a vegyivédelmi biztosítás lehetőségei kategóriájának a lényegét.

A vegyivédelmi biztosítás lehetőségei jellemzik a feladatokat végrehajtó szak és nem szakerők képességét a feladatok végrehajtására, vagyis a legnagyobb kimenetel elérésére. Más a vegyivédelmi biztosítás lehetősége egy vegyi-sugárfelderítő rajnak, mint egy légimentesítő helikopternek.

A feladat végrehajtásuk csak akkor lesz hatékony / maximális kimenete /, ha a vegyivédelmi biztosítási lehetőségeiknek megfelelő feladatot kapnak.

A repülőcsapatok vegyivédelmi biztosítási feladatokat végrehajtó szak és nem szakerők mennyiségi jellemzői:

a./ A repülőeszközök vegyivédelmi biztosítási hatósugara / R_n /

az adott települési repülőtértől az a távolság, amelyre a gépszemélyzetek ki tudnak jutni a vegyivédelmi biztosítási feladatok végrehajtására és vissza tudnak térni a repülőtérré.

Megközelítő számvetés elvégezhető a következő képlettel:

$$R_h = \frac{R_t - V + K_r}{2} \text{ /km/}$$

ahol: R_t - a repülőeszköz hatótávolsága / km/

V - 30 perces navigációs üzemanyagtartalékkal megtehető út / km/

K_r - szakfeladat végrehajtása során megtett út/km/

b./ A szaktechnikai eszközök feladatvégrehajtási sugara / R_f /

a vv.szad. körletéből mért távolság, ahova a százedből kijelölt alegységek képesek eljutni a szakfeladat végrehajtására és visszatérni a százed körletébe. Megközelítő számvetés elvégezhető a következő képlettel:

$$R_f = \frac{R_s - K_s}{2} \text{ / km/}$$

ahol: R_s - a szaktechnikai eszköz hatótávolsága / km/

K_s - a szakfeladat végrehajtása során megtett út / km/,
vagy a szakfeladat során felhasznált üzemanyag-
mennyiségnek megfelelő úthossz /km/

c./ Vegyvédelmi biztosítás körzete

Szélességben és mélységben behatárolt. Főleg a mélység-körülhat elő-
térbe, mivel az határozza meg a vegyvédelmi biztosítási feladatok
végrehajtásának legnagyobb távolságát / kilométerben, esetleg négy-
zetkilométerben lehet megadni./

d./ A vegyvédelmi biztosítási feladatok végrehajtási mélysége / L_m /

Függ a repülőter / vegyvédelmi százed / települési mélységétől

/ $L_{tel.}$ /, a repülőeszközök és a szaktechnikai eszközök hatósugarától.

Ez jellemző kapcsolaton van a repülőcsapatok vegyivédelmi biztosítása állóképességének nagyságával. Azt a mélységet mutatja, ameddig a repülőcsapatok képesek a vegyivédelmi biztosítási feladatok végrehajtására. Általánosan kiszámítható:

$$L_m = R_n - L_{tel} \quad \text{vagy} \quad L_m = R_f - L_{tel} \quad /km/$$

A feladatvégrehajtás feltétele $L_{tel} \leq R_n$, ellenkező esetben a hatékonyság egyenlő lesz a nullával.

e./ Repülőeszközök szakfeladat-végrehajtási magassága

Az a magasság /km/, ahol a repülőgépek vagy helikopterek a légi vegyi-, sugár- és tűzfelderítési, illetve légtér sugárhelyzet felderítési feladataikat végrehajtják. Az előírt magasságoktól való eltérés csökkenti a feladatvégrehajtás hatékonyságát.

f./ Az aktivitás mennyiségi jellemző, a vegyivédelmi biztosítási feladatok végrehajtásának ideje. / A feladat megkapásától a végrehajtási befejezéséig tart óra/perc./ Ez az idő függ: a vegyivédelmi biztosítási feladatok végrehajtására kijelölt alegységek / kezelő személyzetek / állapotától, harckészültségi fokától, a feladat megkapásakor a repülőegység parancsnok és törzse vegyivédelmi ismereteitől, tapasztalatától, a végrehajtó állomány vegyivédelmi kiképzettségi fokától, tapasztalatától, a végrehajtandó vegyivédelmi biztosítási feladattól.

A vegyivédelmi biztosítási feladatok végrehajtásának idejét a törzs párhuzamos munkamódszerrel, az alegység parancsnokok pedig az alegységük szakfeladatra történő készenléti idejének rövidítésével / a begyakorlások függvényében / csökkenthetik - ezzel nő a hatékonyság.

g./ Újraelőkészítési idő mennyiségi mutató: a vegyvédelmi biztosítási feladatok befejezésétől a leszállás /visszaérkezés / után a hajózó /x/ és nem hajózó állomány, a repülő- /x/ és szaktechnikai eszközök, műszerek előkészítési ideje /óra, perc / a következő vegyvédelmi biztosítási feladat megkapásáig. A begyakorlottság függvényében ez az idő csökkenthető és akkor nő a hatékonyság.

h./ A vegyvédelmi biztosítási igénybevétel

Ez a mennyiségi jellemző a repülőeszközök bevetésének mennyiségét, illetve a vegyi-sugárfelderítő és mentesítő szaktechnikai eszközök szakfeladat végrehajtási napi norma adatait jelentik. A napi idő: 24 óra. A normákat az előljárók határozzák meg.

i./ A vegyvédelmi biztosítás kimenetelének jellemzője: / P_v /

A vegyvédelmi biztosítás feladatai végrehajtásának valószínűsége /P_v /

A vegyvédelmi biztosítás állóképessége megvalósulásának szakaszai egy sor egymás után végrehajtandó eseményt foglalnak magukba.

Például vegyünk egy repülőegységet, amelynek harc feladatot végrehajtó része a tartalék repülőterre települ át, miközben a gépek szennyeződtek.

A vegyvédelmi biztosítás feladatai közül emeljük ki a mentesítést.

Ebben az esetben a mentesítő alegység a következő eseményeket hajtja végre: menet végrehajtása a tartalék repülőterre, mentesítő hely/ek/ telepítése, repülőeszközök mentesítése. A valószínűség számítás alapján a vegyvédelmi biztosítási feladat végrehajtásának valószínűsége

számszerűleg egyenlő a felsorolt események feltételezett valószínűségének szorzatával:

$$P_v = P_{\text{menet}} \cdot P_{\text{telep}} \cdot P_{\text{ment.}}$$

/x/ Csak annál a helikopter-egységnél jelentkezik, ahol állandóan egy repülőeszköz van erre a feladatra kijelölve, illetve a vegyi-sugárfelderítő és mentesítő repülőezrednél jelentkezik.

Ahhoz, hogy a maximális kimenetel megvalósuljon, az összes eseménynek meg kell valósulnia. Egy esemény megvalósulatlansága esetén a feladat nem kerül végrehajtásra. / $P_v = 0$ /

A vezetés minőségének jellemzői, mint az állóképesség összetevői.

A vezetés minőségét a vele szemben támasztott követelmények maximális betartása adja. A vezetés minősége befolyásolja a vegyivédelmi biztosítás hatékonyságát.

A repülőcsapatok vegyivédelmi biztosítási feladatainak
végrehajtási képessége /Z/

A repülőcsapatok vegyivédelmi biztosítási feladatainak végrehajtási képessége /Z/ a vegyivédelmi biztosítási alegységek /N/ lehetőségének függvényében valósulnak meg. Alegység lehet: kezelőszemélyzet, repülőeszköz, szaktechnikai eszköz.

A repülőcsapatok vegyivédelmi biztosítási feladatai végrehajtási képessége áll:

- a szakfeladatokat végrehajtó állomány kiképzettségéből és harci tapasztalatából,
- a repülőeszközök, szaktechnikai eszközök, műszerek harcászati - technikai jellemzőiből,
- a vegyivédelmi biztosítási feladatok végrehajtási normáiból,
- a vegyivédelmi biztosítás vezetésének és egyéb feladatok minőségéből.

A repülőcsapatok vegyivédelmi biztosításának jellemző mutatói.

A vegyivédelmi biztosítás több oldalról jellemezhető. A vegyivédelmi biztosítás hatékonysága összetett fogalom - mielőtt ennek a lényegét tisztáznánk - célszerű röviden megvizsgálni a többi jellemzőit is.

Ezek a következők:

a./ A vegyvédelmi biztosítási feladatok mérete.

A vegyvédelmi biztosítási feladatok mérete mutatja meg, hogy milyen nagyságú /mennyi/ vegyvédelmi biztosítási alapegységet kell igénybe venni a vegyvédelmi biztosítási feladatok végrehajtására, mennyi időt kell azokra fordítani a légtérben, illetve a szárazföldön és hogy a légtérben, illetve a szárazföldön mekkora kiterjedésben, illetve területen kell ezeket a feladatokat végrehajtani. Az idő, a légtér kiterjedése, illetve a szárazföldi területek fontos tényezőt jelentenek.

Például, ha a vegyi-sugárfelderítő és mentesítő repülőzred állományából légi vegyi-sugárfelderítés végrehajtására kijelölt helikopter személyzete képes rövidebb időn belül a szakfeladatát végrehajtani a tervezett időnél, akkor esetleg a megmaradó időben más szakfeladatot is képes végrehajtani, vagy fel tud készülni a következő szakfeladatra - ebben az esetben a hatékonysága nagyobb.

b./ A vegyvédelmi biztosítási feladatok célirányossága /C_V/

Kifejezi a vegyvédelmi biztosítási feladatok elé kitűzött célokat, hogy mit kell elérni a feladatok végrehajtása során / személyi állomány megóvása, szennyeződések megszüntetése /. A célok helyes megfogalmazása növeli a hatékonyságot.

c./ A vegyvédelmi biztosítási feladatok intenzitása / I_V/

Ez a mutató a repliócsapatok lehetőségeit tárja fel a vegyvédelmi biztosítás állóképessége egységnyi idő alatt történő megvalósítására. Ha megvizsgáljuk a vegyvédelmi biztosítási alapegységek alkalmazását az idő függvényében, akkor megállapíthatjuk, hogy azok annál több feladatot /vagy többször ugyanazt a feladatot/ hajtanak végre egy adott időszak alatt, mennél kisebb a feladat megkezdéséig eltelt idő, a fel-

dat végrehajtási ideje, a feladatról történő visszaérkezés ideje és az újrafelkészülés ideje. Például: egy repülőegység vegyivédelmi-századának vegyi-sugárfelderítő raja esetében a raj felderítési feladatokra történő felhasználási lehetőségének száma / $n_{feld.}$ / egy adott időszakasz / t_{sz} / alatt függ a felderítés kezdőpontjáig megtett időtől / t_{fk} /, a felderítés végpontjától a vegyivédelmi század körletébe történő visszaérkezés idejétől / $t_{vissz.}$ / és az újabb felderítési feladatra történő felkészülés idejétől / $t_{felk.}$ /

$$n_{feld.} = \frac{t_{sz}}{t_{fk} + t_{feld.} + t_{vissz.} + t_{felk.}} \quad / \text{mértékegység nélküli szám} /$$

Amilyen mértékben a nevezőben lévő időket csökkenteni lehet, olyan mértékben nő a vegyivédelmi biztosítási feladat végrehajtásának intenzitása - így gyorsabban és nagyobb hatékonysággal lehet elérni a vegyivédelmi biztosítási feladatok céljait.

d./ A vegyivédelmi biztosítás kimenetele /X/

A vegyivédelmi biztosítás kimenetelének mutatói alapján kapunk választ arra, hogy a vegyivédelmi biztosítás állóképességének átalakulása folyamán milyen eredmény jött létre. A tényleges kimenetel jelentkezik például a valóságos vegyi-, sugár- és tűzhelyzet felmérésekor vagy egy repülőszázad vegyimentesítésekor. Várható kimenetel jelentkezik, pl. az előzetes prognózis vagy prognózis készítésekor.

e./ A vegyivédelmi biztosítási feladatok sikeressége /S_v/

A minőségi jellemző megmutatja, hogy a vegyivédelmi biztosítási feladatok célja milyen mértékben lett teljesítve.

Egy adott vegyivédelmi biztosítási feladat sikeressége $/S_V/$ a feladat elé kitűzött cél $/C_V/$, a kapott kimenetel $/X/$ esetén a következő:

$$S_V = \frac{X}{C_V} \cdot 100 \text{ \%}$$

f./ A repülőcsapatok vegyivédelmi biztosításának hatékonysága $/Q_V/$

Minőségi mutató, olyan hasznos teljesítményt mutat, amely meghatározott időben, légtérben vagy szárazföldön a vegyivédelmi biztosítási alapegységek alkalmazása folyamán jön létre. Megmutatja, hogy milyen a felhasználásra kerülő vegyivédelmi biztosítási állóképesség hatásosságának mértéke.

A hatékonyság kifejezhető az alábbi képletel:

$$Q_V = \frac{X}{A} \cdot 100 \text{ \%}$$

A hatékonyság a kimenetellel egyenesen, az állóképességgel fordítottan arányos. A vegyivédelmi biztosítás hatékonyságát a következőképpen lehet megfogalmazni:

A repülőcsapatok vegyivédelmi biztosítási feladatai céljainak elérésére felhasznált vegyivédelmi biztosítás állóképességének a vegyivédelmi biztosítási kimenetelével történő átalakulásának a mértéke, amely egy meghatározott vegyivédelmi biztosítási állóképesség által elért vegyivédelmi biztosítási kimenetel nagyságával mérhető.

A repülőcsapatok vegyivédelmi biztosítása
hatékonyságát befolyásoló tényezők

A befolyásoló tényezők felsorolásánál figyelembe kell venni az összes olyan tényezőt, amelyek közvetlenül, vagy közvetve hatással lehet a hatékonyságra. Ezek a következők:

A repülőcsapatok vegyvédelmi biztosítása kimenetele növelésének lehetőségei szerintem a következők:

- a vegyvédelmi biztosítási feladatok végrehajtási idejének és körzetének / légtérnek / legelőnyösebb kiválasztása,
- az adott feladatok végrehajtására a legjobb repülő-, szaktechnikai és műszertехnikai eszköz kiválasztása,
- a vegyvédelmi biztosítási feladatok végrehajtására kijelölt vegyvédelmi biztosítási alegységek vegyvédelmi biztosítási állóképességének maximális kihasználása,
- a vegyvédelmi biztosítási feladatokat végrehajtó személyi állomány pszichikai, fizikai katonai és szakkiképzése színvonalának növelése.

A vegyvédelmi biztosítás intenzitását célszerű növelni:

- a vegyvédelmi biztosítási alapegységek optimális elhelyezkedésével a repülőtereken,
- a repülő szaktechnikai és műszertехnikai eszközök, vegyvédelmi és egyéb anyagok újra felhasználáshoz történő előkészítési idejének csökkentésével,
- a vegyvédelmi biztosítási alapegységek maximális egyéb oldalú /hadtáp, anyagi - technikai, stb./ biztosításával,
- a személyi állomány megbízható személyi és a technikai eszközök, objektumok hatékony kollektív védelmi képességének növelésével,
- a vegyvédelmi biztosítási feladatok szervezésének optimalizálásával az ellenséges erők behatása alatt, illetve vegyi-sugárszennyezett repülőterek esetén.
- a tömegpusztító és gyújtófegyverekkel mért csapások következményei felszámolási idejének csökkentésével.

Az elemzéseim alapján a vegyivédelmi biztosítás állóképessége optimális felhasználásának lehetőségei a következők:

- a vegyivédelmi biztosítási feladatok végrehajtása feltételeinek biztosításához szükséges információk optimalizálása, folyamatos biztosítása,
- a vegyivédelmi biztosítási alapegységek vegyivédelmi biztosítási feladatok végrehajtási lehetőségeinek ismerete, legoptimálisabb kiválasztása,
- a vegyivédelmi biztosítási feladatokat végrehajtó személyi állomány pszichikai, fizikai, katonai, szakmai felkészültségi színvonalának ismerete, növelése,
- a repülő-, szaktechnikai- és műszertechnikai eszközök, vegyivédelmi és egyéb anyagok állapotának javítása,
- az előzetes prognózis, prognózis készítése, a következtetések levonása,
- a vegyivédelmi biztosítás vezetésének a vele szemben támasztott követelmények lehető legmagasabb szintjére történő emelése.

Összességében megállapítható, hogy:

- 1./ A repülőcsapatok vegyivédelmi biztosítása hatékonyságának kutatására azért van szükség, mert annak hatékonyságából eredő változások megváltoztatják a repülőcsapatok harctevékenységei végrehajtásának feltételeit.
- 2./ A vegyivédelmi biztosítás állóképességének mutatói segítenek a vegyivédelmi biztosítási feladatok megtervezésében, megszervezésében és végrehajtásában és ezzel növelik a vegyivédelmi biztosítás hatékonyságát.

- 3./ A vegyivédelmi biztosítás hatékonyságának növelése hozzájárul a repülőcsapatok harctevékenysége feltételeinek javításához.
- 4./ A vegyivédelmi biztosítás jellemző mutatóit lehet mérni a repülőegységek harcászati gyakorlatain, törzsvezetési gyakorlatain, hadijátékain, vegyivédelmi továbbképzéseken a harcászati feladatok megoldásakor. Ezekhez a gyakorlati követelményeket célszerű kidolgozni.

Kun Mária
főiskolai adjunktus

AZ OKTATÁS MÓDSZEREI

Ajánlom mindazok figyelmébe ezen "fogalomgyűjteményt", akik főiskolánkon tanítási órákat látogatnak vagy ellenőriznek. Az órák látogatását és ellenőrzését ugyanúgy meg kell tervezni, mint az előadónak az óra levezetését. Ezen felkészüléshez szeretnék segítséget nyújtani egy szűk területen - az oktatási módszerekben - azoknak, akik érdeemben kívánnak elemezni, véleményt formálni a tanórákról.

Az oktatáselmélet hagyományos elnevezése: didaktika (a görög oktatni szóból származik). A didaktika az oktatás általános elmélete, s azoknak a törvényszerűségeknek rendszeres kifejtésével foglalkozik, amelyek az oktatásra általában vonatkoznak. Az oktatásnak olyan általános (tartalmi, szervezeti, módszerbeli, ...) kérdéseit vizsgálja, amelyek minden tantárgyra érvényesek. Vannak oktatási kérdések a családi nevelésben és a felnőtt oktatásban is. Ezekkel azonban az oktatáselmélet nem foglalkozik.

Az oktatáselmélet legfontosabb feladatai:

- feltárja az oktatás folyamatának alapvető törvényszerűségeit;
- felsorolja azokat az alapelveket, amelyeknek az oktatómunkában érvényesülniük kell;
- foglalkozik az oktatás tartalmával;
- megismerteti az oktatómunka alapvető szervezeti formájának, a tanítási órák különböző típusaival és ezek felépítésével;
- ismerteti az oktatásban használatos módszereket.

A didaktika és a metodika kapcsolata:

A metodika (módszertan) feladata, hogy az egyes tantárgyakkal kapcsolatos tantervi követelményeket ismertesse, és részletesen tárgyalja a feldolgozás sajátos módszereit.

A didaktika az egyes módszertanok anyagára támaszkodik, s ezből szűri le a maga általános érvényű, minden tantárgyra érvényes megállapításait. Ugyanakkor elvi alapot szolgáltat valamennyi tantárgy metodikája számára.

A didaktika alaptudományai: a pszichológia és a logika. E két tudományág törvényszerűségeit az oktatás során állandóan használnunk kell. A didaktika "rokon tudományai": a filozófia, a pedagógiai szociálpszichológia, a szociológia, a fiziológia és a kibernetika.